

Kapitel 2 - lokalisering af erhvervsmæssigt dyrehold

Landbrug

Bemærk der er sket markante ændringer per 1/1 2007

Afklarende spørgsmål :

1. Revideret notat til bekendtgørelsesændringen
2. Er ensilage oplag omfattet af § 4
3. Indslusnings- og udslusningsarealer
4. Hvilke bygninger på en ejendom skal være omfattet af evt. lokaliseringsgodkendelse
5. Nabohøring / Klageret
6. Kontinuitetsbrud - hvad betyder det ? - Udnyttelse/delvis udnyttelse af lokaliseringsgodkendelse
7. Skal VVM afklares, inden lokaliseringsgodkendelsen kan meddeles ?
8. Kræver en ændring fra kvæg til svin en lokaliseringsgodkendelse hvis der ingen ændringer er i antal DE ?
9. Skal ændring/udvidelse vurderes ud fra antal dyr eller DE ?
10. Tegning til illustration af afstandskravene i § 4
11. Kan der klages over en afgørelse i en sag, hvor kommunen vurderer, at der ikke er forøget forurening i forbindelse med en påtænkt udvidelse/ændring af et husdyrbrug, som ligger inden for afstandskravene i § 4, stk. 3 ?
12. Afklaring af tvivlsspørgsmål angående den tilladte produktion på husdyrbrug (pdf, 165 kb)
13. Hvad forstås ved en "nabobeboelse" i husdyrgødningsbekendtgørelsen mht. afstandskravet på 50 meter og 100 meter i § 3 og 4
14. Hvornår skal der ske retlig/fysisk lovliggørelse
15. afgræssende dyrehold i byzoneområde (naturplejeprojekt)
16. Præcisering af, hvilke miljøpåvirkninger, der ligger inden for formuleringen "øget forurening" i § 3 og § 4.

1. Revideret notat ved bekendtgørelsesændringen 1/8 2002

(gælder kun indtil 17/3 2004)

Regler gældende før 1. august 2002 - § 3

I § 3 var det fastsat, at dyrehold ikke var tilladt i byzone- og sommerhusområder. Kommunalbestyrelsen havde dog mulighed for at meddele dispensation på vilkår, særligt til bestående landbrugsejendomme.

Regler gældende efter 1. august 2002 - § 3

Der er nu fastsat bestemmelser om, at etablering af erhvervsmæssigt dyrehold samt udvidelser og ændringer af eksisterende dyrehold, der medfører forøget forurening, ikke er tilladt i områder, som er udlagt til fremtidig byzone- og sommerhusområde, eller i område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende. Der gives kommunalbestyrelsen adgang til at meddele dispensation på vilkår.

Dispensationskravet gælder ikke de husdyrbrug, som er i drift på tidspunktet for bekendtgørelsens ikrafttræden. Det fremgår således, at først når der sker udvidelser og ændringer, som medfører forøget forurening, hvilket kommunalbestyrelsen skal vurdere på baggrund af oplysningerne i den pågældende forhåndsansøgning, kræves der evt. dispensation. Det må afhænge af, om den anmeldte udvidelse eller ændring efter en konkret vurdering medfører forøget forurening.

Regler gældende før 1. august 2002 - § 4

Den 1. januar 2001 blev det såkaldte midlertidige afstandskrav fra husdyrbrug til en samlet bebyggelse i landzone på 300 m indført. Derudover blev visse andre afstandskrav skærpet til 300 m. Der var således fastsat en grænse på 300 m til alle de områder, som var nævnt i bekendtgørelsen, mens afstandskravet på 50 m til nabobeboelse var uændret.

Regler gældende efter 1. august 2002 - § 4

Det midlertidige afstandskrav til en samlet bebyggelse er nu permanentgjort. Afstandskravet på 300 m til en samlet bebyggelse er bibeholdt. Der er dog følgende ændringer og præciseringer : Afstandskravet fra et husdyrbrug (fx ny staldbygning eller gyllebeholder) til en samlet bebyggelse er nu 300 m til en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ikke er ejet af driftsherren, og som ligger i en samlet bebyggelse. En beboelsesbygning ligger i en samlet bebyggelse, hvis der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger, og disse beboelsesbygninger er beliggende på mere end seks

forskellige ejendomme (matrikler), jf. udstykningslovens § 2. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler, eller som er ejet af driftsherren, skal ikke medregnes.

Afstandskravene gælder nu også til områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til rekreative formål f.eks. campingpladser, jf. § 4, stk. 3, nr. 4. En tilsvarende ændring er gennemført i § 5, stk. 1, nr. 1 vedrørende afstandskrav til hundekenneler mv.

2. Er ensilage oplag omfattet af § 4

Ensilageoplag er ikke omfattet af reglerne i § 4. I § 6 stk. 2 er ensilageoplag nævnt specifikt, hvoraf kan ses, at det ikke medregnes under stk. 1. For ensilageoplag gælder således alene afstandskravene i § 6 stk. 2.

3. Indslusnings- og udslusningsarealer

Arealer uden for staldene, anvendt til indslusning og udslusning af dyr f.eks. opsamlingsarealer til slagtesvin, skal de medregnes i forbindelse med afstandskrav til nabo, byzone o.lign i henhold til § 4.

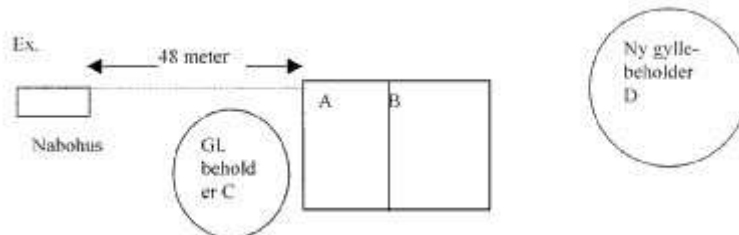
I både § 4, § 6 og § 7 stilles der krav til "stalde og lignende". I Miljøstyrelsens vejledning nr. 7 fra 1993 fremgår, at f.eks. løbegårde medregnes til begrebet stalde og lignende indretninger til dyr. Løbegårde er bl.a. karakteriseret ved arealer af begrænset størrelse med en høj koncentration af dyr, hvor næringsstofferne fra husdyrgødning ikke kan udnyttes på arealet. Løbegårde skal derfor indrettes med fast bund og afløb.

Naturstyrelsen finder at såfremt ind- og udslusningsarealet er indrettet med fast bund, så er det omfattet af "stalde og lignende" i § 4 og § 6. Hvis arealet derimod ikke har fast bund, men i stedet et plantedække, der kan optage de udskilte næringsstoffer medregnes det ikke. Hvis ind- og udslusningsarealet ikke har fast bund, men i øvrigt kan karakteriseres som løbegård, er der i henhold til § 7 krav om fast bund og afløb, og det skal jf. overfor medregnes som "stalde og lignende" i § 4 og § 6.

4. Hvilke bygninger på en ejendom skal være omfattet af evt. lokaliseringsgodkendelse

Hvis staldanlægget på en ejendom kun delvist ligger nærmere en nabobeboelse end 50 meter kan der være tvivl om, hvilke staldbygninger der er omfattet af en evt. lokaliseringsgodkendelse. Problemstillingen er den samme ved de øvrige afstandskrav til byzone osv.

Lokaliseringsgodkendelsen omfatter kun den del af udvidelsen/ændringen, der ligger nærmere end f.eks. de 50 meter fra nabobeboelse. (Eksemplet er fra før 2004, men princippet er ens) Afstanden måles fra nærmeste punkt på bygningen med udvidelsen/ændringen til nærmeste punkt på beboelsesbygningen eller zonegrænsen. Hvis afstanden er under de i § 4 nævnte afstanden er der krav om en lokaliseringsgodkendelse. Godkendelsen omfatter hele produktionsændringen eller udvidelsen i den stald eller det staldafsnit, der er bag det punkt på bygningen, der indgår i afstandsbedømmelsen.

Hvis ændringen/udvidelsen omfatter staldafsnit A og B er der kun krav om lokaliseringsgodkendelse for ændringen/udvidelsen i staldafsnit A. Der kan derfor kun stilles vilkår til produktionen i staldafsnit A, og det er i godkendelse vigtigt at præcisere den tilladte produktion i staldafsnit A separat. Ændringen i staldafsnit B er ikke omfattet af krav om lokaliseringsgodkendelsen. Det vil dog være muligt for kommunen i forbindelse med lokaliseringsgodkendelsen at gøre opmærksom på, at den påtænkte udvidelse/ændring i staldafsnit B kan udløse et påbud efter MBL § 42 stk. 5. Ved efterfølgende tilsyn af staldafsnit A og B er det ikke nødvendigt at skelne mellem generne fra de forskellige staldafsnit, idet der kan gives påbud efter § 42 i MBL til begge staldafsnit. Et staldafsnit er karakteriseret ved staldafsnit, der er adskilt således, at f.eks. lugt og ammoniak ikke spredes til andre afsnit.

Der kan i ovenfor nævnte eksempel ikke stilles vilkår til anvendelsen af den nye gyllebeholder D. Der kan derimod stilles vilkår til den gamle beholder C, hvis udvidelsen/ændringen i staldafsnit A og B medfører væsentlig anden anvendelse af den gamle beholder C.

5. Nabohøring / Klageret

Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder ikke konkrete krav om partshøring, idet det er de almindelige regler om partshøring i forvaltningsloven, der finder anvendelse. Definitionen af en part er herefter alle, som har en individuel, væsentlig interesse i sagens afgørelse, og afgrænsningen af den relevante personkreds beror således på de konkrete omstændigheder i hver enkelt lokaliseringssag.

Naturstyrelsen finder, at udgangspunktet for den høringsberettigede personkreds er dem, der bor inden for de afstande, som er fastsat i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4. Styrelsen finder dog, at det er bedre at høre for mange end for få, og at de omkringboende ud fra god forvaltningsskik bør have mulighed for at udtale sig om sagen, inden kommunen træffer afgørelse. Det er op til kommunen, hvordan det gøres mest hensigtsmæssigt, men en mulig måde er skriftlig orientering af de nærmeste naboer og samtidig indrykning af en annonce i den lokale presse om sagen, så en bred kreds af borgere ad den vej også kan blive bekendt med de påtænkte planer om ændring/udvidelse på den pågældende landbrugsejendom og efterfølgende om kommunens afgørelse i sagen, der jo efter miljøbeskyttelsesloven vil kunne påklages til Naturstyrelsen af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, jf. miljøbeskyttelseslovens § 98, stk. 1, nr. 1.

Der kan imidlertid heller ikke siges noget generelt om, hvor grænsen går for, hvem der er klageberettiget i relation til en lokaliseringsgodkendelse, men som udgangspunkt den/de omkringboende, hvis beboelse er beliggende inden for de fastsatte afstande i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4 være klageberettigede.

Styrelsen finder, at en forudgående høringsprocedure ikke behøver at være spild af tid for landmanden – tværtimod kan det betyde, at kommunens lokaliseringsgodkendelse ikke efterfølgende bliver påklaget af de omkringboende, fordi disses synspunkter om den ansøgte udvidelse/ændring på landbrugsejendommen har indgået i kommunens sagsbehandling, og herunder i den dialog der føres med landmanden, således at projektet evt. er blevet tilpasset og der evt. er taget højde herfor i form af visse vilkår for driften på ejendommen. I så fald vil der samlet set være sparet tid for landmanden, da en klagesagsbehandling i forbindelse med godkendelsen derved undgås.

Endelig finder styrelsen, at det trods alt må være til gavn for alle parter, at der foreligger det bedst mulige faktiske grundlag for den beslutning, som kommunen skal træffe i sagen.

Det bemærkes i øvrigt, at f.eks. Danmarks Naturfredningsforening og lignende landsdækkende organisationer ikke er klageberettigede i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder lokaliseringsgodkendelser (SNS's afgørelse af 24. april 2002).

6. Kontinuitetsbrud

- Udnyttelse og delvis udnyttelse af en lokaliseringsgodkendelse

Naturstyrelsen finder, at de retningslinjer, der følger af den kommenterede miljøbeskyttelseslov, og de heri omtalte afgørelser fra henholdsvis Miljøankenævnet og Miljøklagenævnet samt en afsagt landsretsdom fra 18. april 2002 (Østre Landsret 8. afd. B-3282-98), kan antages at være retningsgivende ved afgørelsen af, om der foreligger et kontinuitetsbud i forhold til en lovlig drift af et husdyrhold, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

De nævnte kilders afgørelser om kontinuitetsbrud i relation til miljøgodkendte virksomheder kan i princippet anses som retningsgivende ved bedømmelsen af, om der foreligger kontinuitetsbrud i forhold til et husdyrbrug omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Det betyder i praksis, at de anførte principper mv. kan indgå som led i den konkrete vurdering, der skal foretages i hver enkelt sag. Herunder den i landsretsdommen omtalte administrative praksis om, at det er en forudsætning for en tilladelse/godkendelse, at den pågældende virksomhed udøves med en vis kontinuitet. Dette betyder, at manglende udøvelse af virksomheden i hvert fald i mere end tre år medfører, at godkendelsen bortfalder, og at der skal ansøges om ny godkendelse, hvis virksomheden ønskes genoptaget.

Styrelsen finder derudover i relation til udnyttelsen af fx en meddelt lokaliseringsgodkendelse, at såfremt denne indeholder et vilkår om, at den bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for en frist (fx 2 år), så er udgangspunktet, at godkendelsen først anses for at være udnyttet, når det pågældende byggeri er gennemført og virksomheden er taget i drift. Dvs. at husdyrholdet er indsat, eller at gyllebeholderen er taget i brug inden udløbet af den fastsatte periode. Det er således ikke tilstrækkeligt, at et byggeri er påbegyndt.

Naturstyrelsen finder endelig anledning til at bemærke, at såfremt en lokaliseringsgodkendelse/tilladelse kun er blevet udnyttet delvist over en periode ved, at der fx ikke er indsat så mange dyr, som lokaliseringsgodkendelsen/tilladelsen oprindeligt gav mulighed for, da kan den pågældende landmand ikke om x antal år gøre krav på, at han har ret til at udvide sin produktion uden videre med henvisning til den tidligere meddelte "skuffe-godkendelse". Baggrunden er, at omgivelserne i almindelighed vil have disponeret i tillid til eller indstillet sig på, at produktionen ligger på det niveau, som har været i en periode. Hvis landmanden ønsker produktionen op på det tidligere ansøgte niveau, kræves der således en godkendelse/tilladelse til udvidelsen efter fornyet forhåndsansøgning. Hvad angår periodens længde henvises til den ovenfor nævnte administrative praksis i landsretsdommen.

I forbindelse med udlicitering af hele eller dele af husdyrproduktionen til andre

ejendomme, skal man også være opmærksom på ovennævnte forhold.

7. Skal VVM afklares, inden lokaliseringsgodkendelsen kan meddeles?

Er det korrekt behandling af en ansøgning om lokaliseringsgodkendelse, at kommunen ikke påbegynder behandlingen, før end amtet har givet godkendelse til projektet, klagefristen er udløbet og eventuelle klager er behandlet af Naturklagenævnet ?

Styrelsen finder ikke, at der er noget til hinder for, at der sker en samtidig sagsbehandling i amtet (regionplanmyndighed) og kommunen (godkendelsesmyndighed).

Amtet skal tage stilling til, om det ansøgte projekt kræver VVM-pligt efter en forudgående screening af, om projektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. Ifølge samlebekendtgørelsen skal amtets afgørelse offentliggøres, og den kan påklages til Naturklagenævnet.

En evt. lokaliseringsgodkendelse efter husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4 kan i princippet meddeles af kommunen samtidig med, at amtet offentliggør VVM-afgørelsen. Klagefristen på 4 uger kan herefter løbe parallelt i de to sager.

Denne fremgangsmåde betyder imidlertid, at Naturstyrelsen, såfremt lokaliseringsgodkendelsen påklages hertil, ikke umiddelbart behandler sagen, men at styrelsen afventer udfaldet af en evt. klagesagsbehandling i Naturklagenævnet, såfremt VVM-afgørelsen påklages dertil.

8. Kræver en ændring fra kvæg til svin en lokaliseringsgodkendelse hvis der ingen ændringer er i antal DE.

Ved ændring fra f.eks. kvægbrug til svinebrug inden for de i § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen nævnte områder og det angives i materialet, at ændring ikke medfører en forøget forurening, er der så krav om lokaliseringsgodkendelse ?

Det er tilsynsmyndigheden og ikke ansøgeren, der skal vurdere om en ændring af dyreholdet giver anledning til forøget forurening. Det gælder en lang række forureningsparametre incl. lugt. Hvis kommunen derfor vurderer, at en ændring f.eks. giver øgede lugtgener, kræver det kommunens stillingtagen til, om der kan meddeles en lokaliseringsgodkendelse. Hvis en ejendom lovligt har været placeret inden for de i § 4 nævnte afstand og givet anledning til store lugtgener, kan en

ændring, der ikke give øgede lugtgener, ikke i sig selv medføre krav om en lokaliseringsgodkendelse. Her kan kun meddeles påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 42.

9. Skal ændring/udvidelse vurderes ud fra antal dyr eller Dyreenheder?

Er det antallet af dyr på ejendommen og ikke antallet af dyreenheder, der skal lægges til grund for en vurdering af, om der er sket en ændring eller udvidelse af dyreholdet ?

Er det altid de nye omregningsfaktorer der skal anvendes, når harmonibestemmelserne skal dokumenteres overholdt ?

I en eksisterende godkendelse kan antallet være angivet i antal dyr , DE eller både antal dyr og DE. Ved vurderingen af, om der er sket en ændring eller udvidelse af dyreholdet anvendes antal dyr eller den omregningsfaktor for dyreenhederne, der var gældende på det pågældende tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet/anmeldelsen modtaget.

Harmonibestemmelserne skal derimod altid beregnes ud fra de aktuelle omregningsfaktorer.

10. Tegning til illustration af afstandskravene i § 4 :

11. Kan der klages over en afgørelse i en sag, hvor kommunen vurderer, at der ikke er forøget forurening i forbindelse med en påtænkt udvidelse/ændring af et husdyrbrug, som ligger inden for afstandskravene i § 4, stk. 3 ?

Naturstyrelsen finder, at den miljømæssige vurdering af en forhåndsansøgt udvidelse eller ændring som ønskes gennemført inden for de fastsatte afstandskrav i § 4 foregår som led i den sagsbehandling, kommunen foretager i medfør af §§ 29-30 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Bliver resultatet af kommunens konkrete vurdering af den pågældende sag, at der er tale om forøget forurening, så hører den videre behandling af sagen "hjemme" i § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, idet den planlagte ændring/udvidelse på husdyrbruget så kun kan ske via en lokaliseringsgodkendelse fra kommunens side, jf. § 4, stk. 1, 2. punktum. Denne afgørelse vil kunne påklages til Naturstyrelsen.

Munder kommunens konkrete vurdering omvendt ud i, at ændringen/udvidelsen ikke vil medføre forøget forurening, finder styrelsen, at en sådan afgørelse er truffet i henhold til §§ 29-30. Dette indebærer, at der ifølge bekendtgørelsen ikke er klageadgang til Naturstyrelsen, jf. § 31, stk. 2.

Ovennævnte er ensbetydende med, at f.eks. naboer ikke har mulighed for at klage over kommunens afgørelse om, at en påtænkt ændring/udvidelse af et husdyrbrug ikke medfører forøget forurening, da dette indebærer, at der ikke er godkendelsespligt efter § 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Hvis kommunen efterfølgende modtager klage over evt. miljømæssige gener fra det pågældende husdyrbrug, skal kommunen i egenskab af miljøtilsynsmyndighed behandle sagen og efter en konkret vurdering træffe afgørelse. Afhængig af den pågældende sags omstændigheder kan en reaktionsmulighed fra kommunens side være at meddele et påbud til landmanden om at foretage afhjælpende foranstaltninger, såfremt kommunen i sin vurdering har fundet frem til, at der er tale om væsentlige gener, og at et indgreb findes påkrævet. Påbudshjemmelen findes i givet fald i miljøbeskyttelseslovens § 42, og kommunens afgørelse i så henseende vil kunne påklages administrativt til Naturstyrelsen.

12. Afklaring af tvivlsspørgsmål angående den tilladte produktion på husdyrbrug (pdf, 165 kb)

13. Hvad forstås ved en "nabobeboelse" i husdyrgødningsbekendtgørelsen mht. afstandskravet i § 3 og 4

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsens § 3, nr. 4 er der forbud mod etablering af erhvervsmæssigt dyrehold, herunder stalde og lignende, gødningsopbevaringsanlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende dyrehold, der medfører forøget forurening inden for en afstand af 50 meter til nabobeboelse. Med en nabobeboelse forstås i denne sammenhæng beboelse på en anden samlet fast ejendom jf. § 2 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen.

Efter udstykningsloven (lovbekendtgørelse nr. 494 af 12. juni 2003 om udstykning og anden registrering i matriklen forstås ved "en samlet fast ejendom"

1) ét matrikelnummer eller

2) flere matrikelnumre, der ifølge notering i matriklen skal holdes forenet.

Det vil fremgå af det fælleskommunale ejendomsdatasystem (ESR), hvilke matrikelnumre en samlet fast ejendom består af, og det kan derved afgøres, om en nabobeboelse er beliggende på en anden samlet fast ejendom end den pågældende landbrugsejendom som foretager en etablering, udvidelse eller ændring af dyreholdet.

En aftægtsbolig på en landbrugsejendom vil ofte indgå som en del af landbrugsejendommen også selv om den er udlejet til andre. Ved et salg af aftægtsboligen skal den derimod udstykkes som en selvstændig samlet fast ejendom med eget matrikelnummer. Kun i sidstnævnte tilfælde vil forbuddet ved etablering, udvidelse eller ændring være gældende.

I forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4 stk. 4 anvendes samme fortolkning, idet det dog her skal bemærkes, at afstandskravet på 100 meter ikke gælder, såfremt den udstykkede nabobeboelse ejes af driftsherren på landbrugsejendommen, som foretager etableringen, udvidelsen eller ændringen.

14 . Hvornår skal der ske retlig/fysisk lovliggørelse

Miljøbeskyttelsesloven tager ikke stilling til, i hvilket omfang tilsynsmyndigheden er beføjet eller har pligt til at anvende retlig lovliggørelse. Loven tager heller ikke stilling til, hvilket retligt grundlag tilsynsmyndigheden skal anvende ved en vurdering af spørgsmålet om lovliggørelse, når det retlige grundlag er ændret siden det ulovlige forholds etablering. På disse områder gælder således de almindelige, forvaltningsretlige regler, jf. nedenfor:

Af håndhævelsesvejledningen (Miljøstyrelsens vejledning nr. 12, 1992) fremgår, at et ulovligt forhold skal bringes til ophør, dvs. fysisk lovliggørelse. Vejledningen nævner dog også, at lovliggørelse kan ske ved, at den nødvendige tilladelse meddeles. Af vejledningens kapitel 2.3 fremgår endvidere forudsætningsvis, at håndhævelsen skal hvile på almindelige, forvaltningsretlige principper om lovliggørelse, herunder proportionalitetsprincippet. Miljøbeskyttelsesloven indeholder med andre ingen bestemmelser, der fraviger de forvaltningsretlige grundsætninger, der kan anses for gældende med hensyn til lovliggørelse.

Det teoretiske udgangspunkt er, at tilsynsmyndigheden, inden der stilles krav om fysisk lovliggørelse, skal tage stilling til, om der kan ske retlig lovliggørelse.

Udgangspunktet er herefter, at hvis en forudgående ansøgning ville være imødekommet, må en efterfølgende ansøgning resultere i retlig lovliggørelse, og den begåede overtrædelse må eventuelt søges strafsanktioneret.

Hvis omvendt en forudgående ansøgning ville være blevet afslået, så må den retlige

lovliggørelse afvises.

Sagen skal således som udgangspunkt vurderes ud fra de bestemmelser, der var gældende, da fx den pågældende virksomhed blev etableret eller en stald blev bygget uden den nødvendige forudgående godkendelse.

Som led i den forvaltningsretlige vurdering af den retlige lovliggørelse skal ses på det konkrete hændelsesforløb og endvidere, foruden proportionalitetsprincippet, skal inddrages følgende momenter:

God tro / forventning

Foreligger der god tro eller forventning hos landmanden. (Har den pågældende handlet i undskyldelig uvidenhed om sin pligt til på forhånd at indhente tilladelse. En sådan god tro kan undertiden være forstærket som følge af ufuldstændig eller forkert vejledning, som den pågældende har fået fra en offentlig myndighed).

Tidsforløbet

Tidsmomentet har også betydning (der kan ikke vindes hævd på opretholdelse af en tilstand, som er etableret i strid med offentligretlige forskrifter. Men den tid, der forløbet mellem etableringen af forholdet og dets konstatering, vil imidlertid skulle indgå som et moment i afgørelsen af, om der skal ske retlig lovliggørelse. Efter særlig lang tids forløb kan det undertiden også være noget usikkert, hvordan vedkommende myndighed ville have bedømt en forudgående ansøgning, idet vurderingen nu vanskeligt kan foretages upåvirket af udviklingen i den forløbne tid.

Hvis dertil kommer, at myndigheden har forholdt sig passiv efter at have fået kendskab til ulovligheden, forstærkes tidsfaktorens betydning i sagen.

Økonomisk tab / samfundsmæssigt værdispild

De økonomiske konsekvenser er et yderligere moment, som kan være relevante at inddrage i vurderingen af, om der skal ske retlig eller fysisk lovliggørelse. Dvs. der bør være et rimeligt forhold mellem det økonomiske tab for den pågældende ved at skulle fjerne et byggeri (fx en stald, som er opført for tæt på skel).

Uanset de nævnte faktorer (god tro, forventninger, tidsforløbet, tab, samfundsmæssigt værdispild), hvis de foreligger i en sag, alle trækker i retning af, at der finder retlig lovliggørelse sted, kan retlig lovliggørelse afslås. Hvis fx overtrædelsen anses for at være grov. Der kan endvidere lægges afgørende vægt på retshåndhævelsessenssyn, forstået på den måde, at der ved afgørelsen tages

hensyn til den almindelige retsbevidsthed, og det søges modvirket, at der skulle danne sig en almindelig opfattelse af, at det kan betale sig ikke at overholde lovgivningen.

De nævnte hensyn gør sig naturligvis gældende med forskellig styrke i de enkelte sager om retlig lovliggørelse. Afvejningen af de krydsende hensyn kan således også føre til, at retlig lovliggørelse ledsages af tiltalerejsning med påstand om en bødestraf og eventuelt konfiskation af et økonomisk udbytte.

15. afgræssende dyrehold i byzoneområde (naturplejeprojekt)

Hvis der er tale om et erhvervsmæssigt dyrehold, dvs. et dyrehold som antalmæssigt udgør mere end fx 10 får med lam, 4 heste med føl, 2 køer med tilhørende kalve eller 4 stk. andet kvæg, jf. bekendtgørelsen om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold, hvori er fastsat visse grænser for, hvornår et dyrehold betragtes som ikke-erhvervsmæssigt, er det § 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der gælder.

Det fremgår af § 3, stk. 1, at etablering af erhvervsmæssigt dyrehold, herunder stalde og lignende, gødningsopbevaringsanlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende dyrehold, der medfører forøget forurening, ikke er tilladt i byzoneområder. Kommunalbestyrelsen kan alene meddele dispensation til rideskoler og hestepensioner, jf. § 3, stk. 2.

Hvis der er tale om et ikke-erhvervsmæssigt dyrehold er det § 4 i bekendtgørelsen om ikke-erhvervsmæssigt dyrehold 1, som gælder. Det fremgår af § 4, at svinekvæg-, fåre-, gede- og hestehold ikke er tilladt i bl.a. byzoneområder. Dispensation kan meddeles af kommunalbestyrelsen særligt til ejendomme med bestående stalde, møddinger m.v. på vilkår om særlige krav til dyreholdet, til indretning af stalde o.lign. samt møddinger m.v.

Som det fremgår er det dyreholdets størrelse, der afgør, hvilken af de to bekendtgørelser der regulerer forholdet, og om der kan meddeles dispensation fra kommunens side.

Det kan tilføjes, at det ikke har været hensigten med den seneste ændring af § 3 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor dispensationsadgangen er blevet begrænset til rideskoler og hestepensioner, at hindre gennemførelsen af naturplejeprojekter, som har til formål at beskytte naturen fx ved hjælp af et hold græssende dyr (får geder, heste, kvæg m.v.) i sommerhalvåret.

Styrelsen er principielt af den opfattelse, at et "græssende" dyrehold i sommerhalvåret som udgangspunkt ikke i sig selv medfører miljømæssige gener i forhold til de omkringboende naboer.

Det skal imidlertid understreges, at det er kommunalbestyrelsen, der som miljømyndighed har kompetencen til nærmere at vurdere spørgsmålet, herunder om der er tale om forøget forurening i den konkrete sag.

16. Præcisering af, hvilke miljøpåvirkninger, der ligger inden for formuleringen "øget forurening" i § 3 og § 4.

Begrebet "øget forurening" skal i §§ 3 og 4 i husdyrgødningsbekendtgørelsen forstås bredt, og kan omfatte tab af forurenende stoffer som f.eks. næringsstoffer (N og P), spildevand og gener ved lugt, fluer, støj mv. Begrebet omfatter således både tab af forurenende stoffer fra og gener ved husdyrproduktionen.

Ved kommunalbestyrelsens vurdering af om der er tale om øget forurening, skal en øget forurening eller øgede gener ses isoleret, dvs. uden eventuelle forureningsbegrænsende foranstaltninger.

Heraf følger, at hvis en udvidelse eller ændring af et dyrehold, herunder stalde og lignende, medfører øget forurening, kan udvidelsen eller ændringer ikke ske inden for de i § 3 nævnte områder og afstande, selv om virksomheden på eget initiativ træffer forureningsbegrænsende foranstaltninger i forbindelse med udvidelsen eller ændringen.

Endvidere følger det, at hvis en etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug, herunder stalde eller lignende, og gødningsopbevaringsanlæg medfører øget forurening, kan etableringen, udvidelsen eller ændringen ikke ske inden for de i § 4 nævnte områder og afstande uden kommunalbestyrelsens godkendelse, selv om virksomheden på eget initiativ træffer forureningsbegrænsende foranstaltninger i forbindelse med etableringen, udvidelsen eller ændringen. Godkendelsesmyndigheden skal tage stilling til, om - og i givet fald på hvilke vilkår - en etablering, udvidelse eller ændring kan godkendes. I godkendelsen skal der fastsættes sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Kontakt

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Tlf.: 72 54 40 00
E-mail: mst@mst.dk

CVR: 25798376
EAN: 5798000863002
EAN(tilskud):5798000863019